

Spis treści

I SPRAWOZDANIE RZECZOWE	3
Wstęp	3
1. Zatrudnienie.....	3
1.1. Szkolenia.....	4
2. Mienie Ośrodka	4
3. Budżet – Wykonanie Ogólne	4
4. Realizacja Zadań Wynikających Z Ustawy O Pomocy Społecznej	6
4.1. Usługi Opiekuńcze	7
4.2. Usługi Specjalistyczne Dla Osób Z Zaburzeniami Psychicznymi	8
4.3. Poradnictwo Specjalistyczne Świadczone Przez Psychologa.....	10
4.4. Punkt Interwencji Kryzysowej	11
4.5. Realizacja Działań W Ramach Profilaktyki Uzależnień	11
4.6. Domy Pomocy Społecznej	13
4.7. Rządowy Program „Pomoc Państwa W Zakresie Dożywiania”	14
4.8. Zadania Własne O Charakterze Obowiązkowym	16
4.9. Zadania Własne Gminy.....	19
4.10. Zadania Zlecone Realizowane Przez Gminy	19
5. Wsparcie Dla Bezdomnych	19
6. Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny Do Spraw Przeciwdziałania Przemocy W Rodzinie.....	20
7. Zespół Interdyscyplinarny	21
8. Piecza Zastępcza	22
9. Asystent Rodziny	22
10. Praca Socjalna	24
11. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	26
12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	26
13. Współpraca Z Organizacjami	29
13.1. Mroteckie Stowarzyszenie „Klub Abstynenta”	29
13.2. Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”	29
13.3. Spółdzielnia Socjalna „Wspólnota”	29
14. Dodatkowe Zadania Zlecone	30
14.1. Świadczenia Rodzinne	30

14.1.1. Zasiłek Rodzinny	30
14.1.2. Dodatki	30
14.1.3. „Złotówka Za Złotówkę”	31
14.1.4. Zasiłek Pielęgnacyjny.....	31
14.1.5. Świadczenie Pielęgnacyjne.....	31
14.1.6. Specjalny Zasiłek Opiekuńczy	32
14.1.7. Zasiłek Dla Opiekuna	32
14.1.8. Jednorazowa Zapomoga Z Tytułu Urodzenia Się Żywego Dziecka	32
14.1.9. Świadczenie Rodzicielskie	33
14.2. Świadczenia Wychowawcze – Rodzina 500 Plus	36
14.3. Fundusz Alimentacyjny.....	37
14.4. Pomoc Materialna O Charakterze Socjalnym Dla Uczniów	39
14.5. Dodatki Mieszkaniowe	41
14.6. Dodatki Energetyczne.....	42
15. Karta Dużej Rodziny	44
16. Wsparcie Kobiet W Cięży I Rodzin „ZA ŻYCIEM”	45
17. Opieka Nad Dziećmi W Wieku Do Lat Trzech.....	50
18. Spis Tabel	51
II. SPRAWOZDANIE FINANSOWE – Załącznik Nr. 1	53

I. SPRAWOZDANIE RZECZOWE

WSTĘP

Terenem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest obszar Miasta i Gminy Mrocza. Z danych statystycznych wynika, że na dzień 31.06.2018 r. liczba zameldowanych na pobyt stały mieszkańców miasta i gminy wynosiła 9 130 osób (2017 r. I półrocze – 9 180), przy czym:

- liczba zgonów: 53 (2017 r. I półrocze - 40)
- liczba urodzeń: 55 (2017 r. I półrocze- 44).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował swoje zadania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.) obowiązującą od 01.05.2004 r. oraz aktami wykonawczymi.

Ponadto Ośrodek realizował szeroki zakres zadań wynikających z innych ustaw, takich jak:

- ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa o dodatku energetycznym,
- ustawa o systemie oświaty,
- ustawa o ochronie danych osobowych,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,
- ustawa o karcie dużej rodziny,
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

1. ZATRUDNIENIE

Tabela 1. Tabela zestawienie zatrudnienia.

	Do 30 VI 2017 r. Ośrodek zatrudniał:	Do 30 VI 2018 r. Ośrodek zatrudniał:
osoby zatrudnione na czas nieokreślony	20	19
osoby zatrudnione na czas określony	5	5
osoby zwolnione	-	2
osoby zatrudnione na umowę zlecenie	9	12
osoby zatrudnione na umowę o dzieło	1	-
praktykanci	0	0

stażyści z Powiatowego Urzędu Pracy	1	0
-------------------------------------	---	---

1.1 Szkolenia

Pracownicy Ośrodka systematycznie pogłębiają swoją wiedzę i umiejętności poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju szkoleniach, kursach czy seminariach. W 2018 I półroczu r. pracownicy brali udział w szkoleniach z zakresu:

Tabela 2. Tabelaryczne zestawienie szkoleń.

L.p.	Nazwa Szkolenia	Liczba szkoleń	Liczba osób
1.	Finanse i księgowość	2	2
2.	Karta Dużej Rodziny	1	2
3.	Świadczenia wychowawcze 500 +	1	2
4.	Ochrona danych osobowych w pomocy społecznej	1	1
5.	Wywiad PLUS	1	2
6.	Kontrola i monitoring projektów w ramach POWER RPO	1	2
7.	Razem przeciwko patologiom	1	2
8.	Program Płatnik dla początkujących	1	2
9.	KPA	1	1
10.	Obsługa Usług Grupowych dla użytkowników	1	1
11.	Uzależnienia a pomoc interdyscyplinarna	1	7
12.	Ustawa DODO	1	21
13.	Współczesne formy handlu ludźmi	1	5
14.	Obsługa świadczenia „Dobry Start” realizowanego w ramach oprogramowania Świadczenia Wychowawcze	1	2

2. MIENIE OŚRODKA

Ośrodek posiadał w 2018 r. I półroczu, w swoim zarządzie 1 budynek przy ul. Łąkowej 7 (wartość budynku 159 816,00 zł), gdzie mieści się administracja Ośrodka (kubatura 427 m²).

Ponadto w zasobach Ośrodka znajdują się środki trwałe o łącznej wartości 29 663,22 zł. W skład tego wchodzi:

- serwer NTT Tytan	szt. 1	11 990,00 zł
- kserokopiarka UTAX 1216	szt. 1	6 832,00 zł
- system monitoringu	szt. 1	5 404,62 zł
- centrala telefoniczna	szt. 1	5 436,60 zł

3. BUDŻET – WYKONANIE OGÓLNE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy zrealizował budżet z planem wydatków w wysokości **13 943 771,09 zł**, wydatkował **kwotę 7 348 986,94 zł**, co stanowi **52,70%** budżetu. Poniższe tabelaryczne zestawienie przedstawia realizację wydatków budżetowych w podziale na źródła finansowania, co pozwoli na zobrazowanie sytuacji finansowej naszej jednostki.

MGOPS środki na finansowanie działalności otrzymuje w postaci:

- dotacji na zadania zlecone § 2010, 2060
- dotacji na zadania własne § 2030
- własne z budżetu gminy (pochodzą z dochodów gminy).

Dotacje stanowią 85,95 % planu na rok budżetowy z tj. 11 984 148,09 zł. Środki własne gminy wynoszą 1 959 623,00 zł, co stanowi 14 05% planu rocznego.

W pierwszym półroczu 2017 roku dotacje stanowiły 86,55% planu na roku budżetowy 11 807 834,19zł, środki własne gminy wynosiły 1 836 043,00zł, co stanowiło 13,45% planu rocznego.

Tabela 3. Tabelaryczne zestawienie wykonania budżetu.

Wyszczególnienie	I półrocze 2017	I półrocze 2018
Plan budżetu	13 643 877,19	13 943 771,09
Wydatek	7 766 719,01	7 348 986,94
% wydatku	56,92 %	52 70 %
Wysokość dotacji	11 807 834,19	11 984 148,09
Wysokość środków własnych	1 836 043,00	1 959 623,00
% dotacji w stosunku do środków własnych	86,55 %	85,95 %
% środków własnych do planu rocznego	13,45 %	14,05 %

Większość zadań realizowanych przez naszą jednostkę finansowana jest z dotacji, co nie obciąża budżetu gminy. Realizując niektóre zadania gmina zobowiązana jest do wniesienia procentowego udziału własnego środków finansowych. Tak dzieje się przy realizacji rządowego programu dożywiania, pomocy materialnej dla uczniów.

Z powyższych danych wynika, że budżet roczny uległ zwiększeniu i jednocześnie poziom dotacji uległ obniżeniu z 86,55% na 85,95%. Natomiast środki własne w roku 2018 w stosunku do roku 2017 uległy zwiększeniu.

Tabela 4. Tabelaryczne zestawienie budżetu według rozdziałów.

L.p.	Rozdział	Klasyfikacja	Plan (do pełnego zł)		Wykonanie (do pełnego zł)	
			I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018
1	85153	Zwalczanie narkomanii	2 000	3 500	810	0,00
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	148 000	149 150	58 979	62 414
3	85195	Pozostała działalność	400	900	380	590
4	85202	Domy pomocy społecznej	178 260	136 664	38 074	45 618
5	85205	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 000	5 000	2 976	1 265
6	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	50 500	51 500	25 273	23 787
7	85214	Świadczenia społeczne (zasiłki celowe, okresowe)	504 500	538 000	397 051	283 848
8	85215	Dodatki mieszkaniowe	185 257	174 775	87 275	70 758

9	85216	Zasiłki stałe	175 000	187 000	148 158	151 872
10	85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	914 057	1 025 399	419 327	476 564
11	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	119 105	152 269	57 536	74 741
12	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	162 500	250 000	39 962	55 242
13	85278	Usuwanie kłesk żywiołowych	0	0	0	0
14	85295	Pozostała działalność	76 423	89 023	31 195	40 157
15	85415	Pomoc materialna dla uczniów	223 000	233 966	167 486	168 135
16	85211	Świadczenia wychowawcze	6 364 000	6 373 172	3 846 963	3 535 996
17	85502	Świadc. rodz. + fundusz alimentacyjny	4 360 743	4 375 241	2 333 903	2 272 846
18	85503	Karta dużej rodziny	94	586	62	43
19	85504	Wspieranie rodziny	95 038	117 776	44 327	50 344
20	85204	Rodziny zastępcze	80 000	80 000	32 678	34 769
		RAZEM	13 643 877	13 943 771	7 766 719	7 348 989

4. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Realizację zadań w sprawie udzielania świadczeń z pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5. Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Liczba wniosków	445	359
Liczba decyzji, z tego:	597	467
- przyznające świadczenia w różnorodnej formie	538	421
- inne (uchylenie, zmiana, wygaśnięcie)	33	14
- odmowne	26	21
Liczba odwołań	0	1
Liczba interesantów przyjętych przez Dyrektora Ośrodka	25	5
Inne zadania		
Liczba osób zameldowanych w gminie	9 180	9 130
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	764	642
% osób korzystających z pomocy do liczby ludności	8,3 %	7,03%

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 122 osoby. Fakt ten jest spowodowany m. in. przez takie czynniki jak: spadek liczby wniosków, wzrost najniższego wynagrodzenia, podjęcie zatrudnienia w ramach prac dorywczych, spadek bezrobocia, wyjazdy do pracy poza granice kraju, jak również wzrost zasobów związanych z wprowadzeniem świadczeń wychowawczych w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Teren Miasta i Gminy Mrocza jest podzielony na 5 rejonów działania pracownika socjalnego. Do właściwego zdiagnozowania środowiska ubiegającego się o pomoc społeczną pracownicy socjalni mają obowiązek współdziałania z organami samorządów, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Tam, gdzie przyznana jest pomoc, może być podpisany kontrakt socjalny, a w przypadku braku współdziałania pracownik socjalny wnioskuję o wstrzymanie wnioskowanej pomocy. W środowiskach, gdzie istnieje prawdopodobieństwo marnotrawienia przyznanej pomocy finansowej udziela się jej w formie rzeczowej.

4.1 Usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ust. 1-6 osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Opłata była pobierana zgodnie z Uchwałą Nr XLIII/374/2013 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 30 grudnia 2013 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania zmienioną Uchwałą Nr VII/45/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 27.03.2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił 14,55 zł, natomiast specjalistycznych usług opiekuńczych – 40,00 zł. Dnia 20 kwietnia **Uchwałą NR XLVI/380/2018 RADY MIEJSKIEJ W MROCZY w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności oraz trybu ich pobierania została uchwalona nowa stawka za 1 godzinę usług opiekuńczych w wysokości 15,50 złotych. Opłaty będą pobierane od 1 lipca 2018 roku.**

Usługi opiekuńcze realizowane są we wszystkie dni robocze i przyznaje się je na mocy decyzji Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy. Usługi są świadczone na zasadzie odpłatności. Odpłatność ustala się w zależności od posiadanego dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu w rodzinie, określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych dla osób wymagających tej formy pomocy w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych gminy. Usługi świadczone były przez 4 osoby. W I półroczu 2018 r, przedmiotową pomoc świadczone w 10 środowiskach. Wykonano 2 661,5 świadczeń/godzin na kwotę 38 724,83 zł. Ogólny koszt zadania w I półroczu 2018 roku wyniósł 57 411,56 zł. Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców wyniosła 6 349,06 zł.

Tabela 6. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Ilość środowisk	10	12
Ilość świadczeń/godzin	2 991,5	2 238,5
Kwota świadczeń (MPiPS)	38 724,83	32 567,75
Ogólny koszt zadania (MPiPS)	57 411,56	35 523,85
Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców	6 349,06	6 014,05

W związku z brakiem wniosków/potrzeb ośrodek nie realizuje specjalistycznych usług opiekuńczych.

4.2 Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych. Przy określeniu komu przysługuje pomoc w formie usług specjalistycznych zastosowanie ma ogólna zasada dotycząca usług, zapisana w ustawie o pomocy społecznej. Zasada ta wskazuje, że pomoc w formie usług specjalistycznych może być przyznana osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania osoby (gmina), która potrzebuje pomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze powinny być dostosowane do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą obejmować:

1) **Uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia**, w tym zwłaszcza:

a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:

- samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
- dbałość o higienę i wygląd,
- utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,
- wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji,

b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:

- pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych,
- poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
- ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,

- doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,

- kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,

- współpraca z rodziną – kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

- uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,

- w wypełnianie dokumentów urzędowych,

d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym:

- w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,

- w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia, w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,

- w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,

e) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:

- nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,

- pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,

- zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe,

2) Pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,

b) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,

c) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,

d) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

e) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,

f) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,

g) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych

3. Rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

a) zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,

b) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług,

4) pomoc mieszkaniowa, w tym:

a) w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,

b) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,

c) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu

5) Zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ale także usługi specjalistyczne dla pozostałych grup) są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć te usługi. Dodatkowo, specjaliści świadczący usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej półroczny staż: m.in. w szpitalu psychiatrycznym, w środowiskowym domu samopomocy, domu pomocy społecznej dla osób z upośledzeniem umysłowym, placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym. Usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą także świadczyć osoby, które nabyły doświadczenie pracując już w ramach tego rodzaju usług.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 i 7 ustawy o pomocy społecznej Rada Gminy określa, w drodze uchwały,

szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określił, w drodze rozporządzenia, rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były dla 3 dzieci – świadczone w miejscu zamieszkania, przez następujących specjalistów: pedagoga, terapeutę, logopedę, instruktora terapii behawioralnej, przy czym wykonano 260 świadczeń/godzin, na łączną kwotę 17 329,22 zł; kwota wpłacona przez świadczeniobiorców – 1 682,49 zł.

SUO świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Tabela 7. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Ilość środowisk	4	3
Ilość świadczeń/godzin	430,5	260
Kwota świadczeń	17 673,50	17 329,22
Kwota wpłacona przez świadczeniobiorców	1 879,13	1 682,49

4.3 Poradnictwo specjalistyczne świadczone przez psychologa

Poradnictwo specjalistyczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Psycholog przyjmuje po uprzednim uzgodnieniu terminu z pracownikiem socjalnym w I czwartek oraz III i IV poniedziałek miesiąca od godziny 9.00 – 14.00.

Przez cały okres sprawozdawczy organizowane było poradnictwo psychologiczne dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym terminy i godziny realizacji dostosowano do potrzeb i czasu pracy osób korzystających ze specjalistycznej pomocy psychologicznej. W okresie od 01.01.2018 do 30.06.2018 zrealizowano łącznie 60 godzin. Przyjęto 124 osoby zgłaszających się osobiście lub kwalifikowanych przez pracowników MGOPS w Mroczy (72 kobiet, 14 mężczyzn, 46 osób niepełnosprawnych, 38 dzieci, 4 starszych). Jednocześnie należy zauważyć, że zapotrzebowanie na tę formę pomocy wzrasta.

Tabela 8. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Ilość godzin	60	60
Ilość przyjętych osób	134	124

Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem:

- Niepowodzenia szkolne,
- Problemy małżeńskie, rodzinne, finansowe,
- Depresja małżonka,

- Uzależnienie od alkoholu: męża, żony, konkubenta, nastoletnich dzieci i problemy związane ze współuzależnieniem,
- Uzależnienie od Internetu i inne uzależnienia behawioralne,
- Agresja wśród członków rodziny,
- Problemy w radzeniu sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym,
- Trudności wychowawcze,
- Trudności w radzeniu sobie z wychowaniem i opieką nad dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie i fizycznie,
- Uzależnienie od środków psychoaktywnych,
- Lęki o problemy egzystencjonalne,
- Trudności w radzeniu sobie z rozłąką wynikającą z podjęcia pracy poza granicami kraju,
- Problemy zdrowotne, nastroje depresyjne, myśli samobójcze,
- Konflikty sąsiedzkie,
- Trudności w relacjach w rodzinie,
- Trudności związane z bezrobociem, nieumiejętność znalezienia pracy,
- Brak poczucia bezpieczeństwa w obecnej sytuacji życiowej,
- Problemy finansowe, długi, brak perspektyw na spłacenie kredytów,
- Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności, a także nasilającej się patologii,
- Stres związany z aresztowaniem męża oraz trudną sytuacją życiową,
- w relacjach z nauczycielami.

Realizowano porady, mediacje, interwencje kryzysowe, wydawano skierowania do specjalistów (psychiatrów, neurologów i logopedów). Przekazywano materiały edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne. W szczególnie trudnych przypadkach wymagających dalszej interwencji i pomocy psychologicznej zwrócono uwagę na możliwość korzystania z systematycznej dalszej pomocy i wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy.

4.4 Punkt Interwencji Kryzysowej

Uchwałą Nr XXXI/265/2012 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28.12.2012 roku w sprawie zmiany Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy powołano Punkt Interwencji Kryzysowej, działający przy MGOPS w Mroczy, w którym przyjmuje psycholog (pierwszy czwartek miesiąca) - łącznie w okresie sprawozdawczym 6 godzin. W ramach działania Punktu Interwencji Kryzysowej przyjęto 6 osób - kobiet (indywidualne zgłoszenia i przez pracowników MGOPS). *W I półroczu 2017 roku przyjęto 6 osób.*

Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem: trudności w relacjach rodzinnych, problemy finansowe (brak możliwości spłaty kredytów), problemy alkoholowe w rodzinie, problemy wychowawcze, trudności w relacjach z nauczycielami dzieci, problem używania środków psychoaktywnych przez nastoletnie dziecko, planowany rozwód, trudności i niepowodzenia szkolne dzieci, trauma związana z przebyciem poważnej choroby.

4.5 Realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień

Przy tutejszym Ośrodku działa Gminny Punkt Konsultacyjny Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji państwowej i jednostki samorządowe obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu, ale także zmniejszanie i usuwanie szkód związanych z alkoholizmem. Celem Punktu jest udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz ofiarom i sprawcom przemocy.

Celem Punktu jest udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz ofiarom i

sprawcom przemocy.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 5) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Działania w ramach profilaktyki uzależnień prowadzone były w MGOPS w Mroczy, ul. Łąkowa 7, w 21 połowie 2018 r. przez 2 realizatorów – zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 9. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Nakielski Ośrodek Terapii Uzależnień KOLIBER		Specjalista d.s. uzależnień	
I. PUNKT KONSULTACYJNY			
1. Ilość godzin	48 w tym 19 godz. szkoła	1. Ilość godzin	24
2. Ilość spotkań	25	2. Ilość spotkań	24
3. Ilość osób	24	-	-
W tym:			
Kobiety	6		
Mężczyźni	18		
4. Termin realizacji	1 x w tyg. 1 godz. 1x w tyg. 1 godz. szkoła	3. Termin realizacji	4 x 1 godz. w miesiącu, po wcześniejszym przedstawieniu harmonogramu spotkań
II. TERAPIA PODTRZYMUJĄCA W PROCESIE ZDROWIENIA DS. PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLOWI			
Nakielski Ośrodek Terapii Uzależnień KOLIBER		Specjalista d.s. uzależnień	
	Terapia grupowa	Terapia indywidualna	
1. Ilość godzin	150		1. Ilość godzin
2. Ilość spotkań	25	30	2. Ilość spotkań
3. Termin realizacji	4 godziny 1 x w tyg.		3. Termin realizacji
			4 x w miesiącu, po wcześniejszym przedstawieniu harmonogramu spotkań
III. POZOSTAŁE DANE			
1. Liczba udzielonych	30		1. Ilość osób i
			252

porad/konsultacji indywidualnych dla mieszkańców Gminy Mrocza w Nakielskim Ośrodku Terapii Uzależnień KOLIBER w Nakle n/Not. 2. Liczba osób uczestniczących w sesjach indywidualnych	25	udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym i w ramach terapii podtrzymującej – ogółem, z tego:	
		<u>W tym:</u>	
		Miasto	194
		Wieś	153
		Kobiety	94
		Mężczyźni	253
		Os. Do 18 r. życia	6
		19-40	105
		41-65	149
		Pow.65,	87
<u>W tym:</u>			
Liczba osób niepełnosprawnych	24		
1) dorosły członek rodziny osoby z problemem alkoholowym,	77		
2) współuzależniony,	45		
3) DDA,	32		
4) ofiary przemocy,	11		
5) sprawcy przemocy,	-		
6) narkotyki,	2		
7) osoby uzależnione	2		
8) dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	5		
9) osoby kierowane na leczenie stacjonarne	8		

4.6 Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. W przypadku, gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmoczonej opieki medycznej kierowana jest na podstawie art. 33a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego. W

przypadku, gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofają swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora.

Zgodnie z art. 55 ww. ustawy dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej, mieszkańcami domu”. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.06.2018 r. w domach pomocy społecznej przebywały 5 osób:

- Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku dla osób przewlekle psychicznie chorych – 1 osoba, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca 3 701,50 zł – od 1 marca 2018 r. (2017 r. – 3.499,07 zł),
 - Dom Pomocy Społecznej w Nakle n. Not. dla somatycznie chorych - 2 osoby, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca 3 721,05 zł – od 1 marca 2018 r. (2017 r. – 3.565,00 zł), w tym koszt jednego mieszkańca zwracany był w całości przez rodzinę do tego zobowiązaną, w drodze umowy z Dyrektorem MGOPS
 - Dom Pomocy Społecznej w Wilkowiczkach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 1 osoba, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca 3 533,60 zł od 1 marca 2018 r. (2017 r. – 3 202,43 zł).
 - Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle chorych somatycznie w Kamieniu Krajeńskim – 1 osoba, miesięczny koszt utrzymania mieszkańca – 3 622,23 zł od 1 marca 2018 r, pobyt od 7 maja 2018 roku.
- Łączny koszt, jaki poniosła Gmina w związku z pobytem tych osób w okresie od dnia 01.01.2018 r. do dnia 31.06.2018 r. wyniósł 45 617,54 zł (I półrocze 2017 r. – 37 984,40 zł)

Tabela 10. Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I półrocze 2017	I półrocze 2018
Ilość mieszkańców	4	5
Koszt gminy	37 984,40 zł	45 617,54 zł

W I półroczu 2018 r. koszt ponoszony przez Gminę jest wyższy, niż I półroczu 2017 roku, ponieważ zwiększyła się liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej do 5 osób i nastąpił wzrost kosztów utrzymania mieszkańca.

4.7 Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Od dnia 1 stycznia 2014 r. Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. (tj. MP z 2015 r., poz. 821) został ustanowiony wieloletni program wspierania finansowego gmin w realizacji zadania dożywiania dzieci i zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020, zwany dalej Programem, który realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.).

W ramach Programu udzielam się wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc w ramach Programu mogą otrzymać osoby, spełniające kryteria określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Gminy:

- Uchwałą Nr XLIV/381/2014 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 31 stycznia 2014 r. podwyższyła do 150% kryterium dochodowe dla osób niespełniających kryterium określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego – zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wskazanych Programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

- Uchwałą Nr X/82/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej § 6 pozostał w brzmieniu: „W przypadku przyznania pomocy w formie rzeczowej lub w formie pieniężnej na zakup posiłku dla osób i rodzin wymienionych w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 poz. 1024) przyznanie pomocy odbywa się nieodpłatnie, o ile dochód osób tam wymienionych w znaczeniu art. 8 ust.1 pkt 1i 2 ustawy o pomocy społecznej nie przekracza 150%”.

- Uchwałą Nr XXXII/286/2017 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 24.03.2017 r. w sprawie zmiany zasad zwrotu wydatków ze świadczeń pomocy społecznej dokonano zmiany w Uchwale Nr X/82/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28.08.2015 r. w § 2 dodając ust. 6 w brzmieniu: „6. Posiłki”. Dotychczasowy §6 uchwały otrzymał brzmienie: „W przypadku przyznania pomocy w formie posiłku lub w formie pieniężnej na zakup posiłku przyznanie dla osób i rodzi wymienionych w Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 r. poz. 1024) przyznanie pomocy odbywa się nieodpłatnie , o ile dochód osób tam wymienionych w znaczeniu art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej nie przekracza 150%”.

Realizacja form pomocy w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” odbywała się na podstawie przyznanych decyzji. Decyzje były wystawiane na podstawie złożonych wniosków wraz z wymaganą dokumentacją przez zainteresowane strony, po uprzednim zdiagnozowaniu środowiska przez pracownika socjalnego i zakwalifikowania do przyznania przedmiotowej pomocy zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej, jak również zgodnie z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. i Uchwałą Nr XLIV/381/2014 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 31 stycznia 2014 r., Uchwałą Nr X/82/2015 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2015 r. i Uchwałą Nr XXXII/286/2017 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 24 marca 2017 r. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował przedmiotowe zadanie także na mocy porozumień zawartych ze szkołami, gdzie określone są warunki realizacji pomocy.

Na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zaplanowano w 2018 roku 250 000 zł, z czego:

- dotacja – 200 000 zł
- środki własne – 50 000 zł.

Na dzień 30.06.2018 r. zrealizowano zadanie ogółem na kwotę 55 242 zł, z czego:

- posiłki dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz podopiecznych MGOPS – 9 627 świadczeń na kwotę 49 662 zł.
- zasiłki celowe na dożywianie – 34 świadczenia, na kwotę 5 580 zł.

Tabela 11. Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Plan budżetu, z czego:	162 500	250 000
- dotacja	97 500	200 000
- środki własne	65 000	50 000

Wykonanie	39 962	55 242
Posiłki dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz podopiecznych MGOPS		
<u>Liczba świadczeń:</u>	6 896	9 627
<u>Wartość świadczeń</u>	31 052	49 662
Zasiłki celowe na dożywianie		
Liczba świadczeń:	45	34
Wartość świadczeń	8 910	5 580
Pomoc rzeczowa		
Liczba świadczeń:	-	-
Wartość świadczeń		

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznano rodzinom, gdzie nie było możliwe udzielenie pomocy w formie posiłku z uwagi na znaczną odległość z miejsca zamieszkania do punktu wydawania posiłku. Trudnością jest zbyt późne uruchomienie dotacji i obniżenie wkładu Gminy z 40% na 20%. Realizacja programu w tej formie zmieniła warunki przyznawania pomocy zawężając ją do ustawy o pomocy społecznej oraz pozwoliła na ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia.

Z powyższych danych wynika, że nastąpił spadek liczby posiłków w szkołach. Jest to spowodowane spadkiem liczby dzieci uczęszczających do szkół, niechęcią podopiecznych do korzystania z tej formy pomocy oraz poprawą sytuacji materialnej rodzin, a co za tym idzie przekroczeniem kryterium dochodowego.

4.8 Zadania własne o charakterze obowiązkowym

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należą:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych, w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Tabela 12. Tabełaryczne zestawienie z realizacji zadań własnych gminy.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinie		Liczba świadczeń		Wartość świadczeń	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Zasiłki okresowe*1	212	176	682	550	932	654	384 368	260 635
-bezrobocie	183	124	581	377	830	479	355 133	186 778
-długotrwała choroba	6	23	12	28	19	46	6 196	17 269
-niepełnosprawność	11	15	36	48	43	46	8 759	13 413
Zasiłki stałe*2	49	48	77	71	294	288	148 158	151 872
Schronienie	2	4	2	3	359	370	7 608	9 957
Posiłki (uczniowie, podopieczni)	48	53	184	207	6 896	9 627	31 052	49 662
Usługi opiekuńcze	12	10	13	12	2 442	2 922	29 510	32 825
Sprawienie pogrzebu	0	1	0	1	0	1	0	2 570
Zasiłki celowe i w naturze *3	37	67	191	162	61	39	13 985	9 326
W tym specjalne,	6	6	18	12	9	7	1 290	860
Zasiłki celowe na dożywianie ogółem								
-w formie pieniężnej	34	18	93	36	45	34	8 910	5 580
- w formie świadczenia rzeczowego – talonów żywnościowych	34	18	93	36	45	34	8 910	5 580
	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0	0	0	0
Opłacanie składki zdrowotnej	44	46	x	x	270	276	12 885	11 233
RAZEM	X	X	X	X	X	X	627 566	528 080

*1 – 1. Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

2. Zasiłek okresowy ustala się:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż **634 zł miesięcznie (od 1.10.2015 r.);**
- 2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

3. Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

4. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

***2 – 1. Zasiłek stały przysługuje:**

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

2. Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż **604,00 zł miesięcznie (od 1.10.2015 r.);**
 - 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
3. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.
4. Przy ustalaniu uprawnienia oraz wysokości zasiłku stałego do dochodu nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.

***3 – 1. Zasiłek celowy może być przyznany** w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego.

2. Zasiłek celowy, o którym mowa może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

3. Zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
- 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

4. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.
5. Zasiłek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego.

4.9 Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

4.10 Zadania zlecone realizowane przez gminę

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

5. WSPARCIE DLA BEZDOMNYCH

Przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy do dnia 01.11.2016 r. funkcjonował Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych. Osoby, które nie miały stałego miejsca zamieszkania przebywały w nim na mocy przyznanej decyzji. W przypadku wystąpienia potrzeby udzielenia tej formy wsparcia osoby bezdomne, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była Gmina Mrocza, umieszczone były w placówkach zapewniających schronienie na terenie Polski.

W roku I połowie 2018 r. powyższą formą pomocy objęto 4 osoby.

Tabela 13 Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Nazwa podmiotu	I połowa 2017		I połowa 2018	
	Liczba osób	Koszt	Liczba osób	Koszt

Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Pomoc Bliźniemu „JUDYM” w Kończakowie	1	4 058	2	7 637
Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot” w Poznaniu	1	3 550	-	-
Schronisku im. św. Brata Alberta w Szczodrem	-	-	1	2 221,70
Schronisko Monar Piłskie Centrum Pomocy bliźniemu MONAR MARKOT w Pile	-	-	1	1 276,80
Razem:	2	7 608,00	4	11 135,50

6. PUNKT KONSULTACYJNO - INTERWENCYJNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Celem Punktu jest: działalność edukacyjna, promocyjna, profilaktyczna, diagnostyczna a także informacyjna w zakresie przemocy, np.: o sposobach zawiadamiania organów ścigania, instytucjach wsparcia społecznego o istniejącym problemie przemocy oraz informowanie ofiar przemocy o ich prawach i sankcjach dla sprawców, wskazywanie ośrodków udzielających schronienia ofiarom; udzielanie informacji na temat adresów instytucji, organizacji, stowarzyszeń, fundacji wspierających ofiary przemocy, współpraca ze szkołami, instytucjami wsparcia społecznego w zakresie objętym specyfiką działań punktu.

Dostęp do Punktu jest powszechny i bezpłatny. W poniedziałki i wtorki w godz. od 15.00 do 18.00 odbywały się dyżury kuratorów.

W ramach tego Punktu w I półroczu 2018 r. 2 kuratorów zawodowych Sądu Rejonowego w Nakle n/Not. II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle n/Not. pełniło dyżury w budynku przy ul. Łąkowej 7 w Mroczy, korzystając z lokalu udostępnionego przez tut. Ośrodek.

łącznie odbyło się 24 dyżury, każdy w wymiarze 3 godzin zegarowych, co dało ogółem 71 godzin dyżurowe. Przyjęto łącznie 52 osoby.

Tabela 14. Tabełaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Ilość dyżurów	24	24
Ilość godzin zegarowych	72	71
Ilość przyjętych osób	72	52

Ze zgłaszającymi się osobami:

- przeprowadzono rozmowy w zakresie wsparcia emocjonalnego,
- przeprowadzono rozmowy informacyjne dotyczące sposobu reagowania na przejawy agresji, przemocy ze strony członków rodziny, praw osób poszkodowanych przestępstwem z art. 207 kk,
- redagowano pozwy o rozwód, alimenty, separację, w kwestii władzy rodzicielskiej, wnioski w zakresie innych czynności prawnych,
- redagowano odwołania na pisma urzędowe, procesowe,
- udzielano informacji z zakresu wybranych zagadnień z Kodeksu Karnego, Kodeksu Karnego Wykonawczego, Kodeksu Rodzinnego i Cywilnego, postępowania przed sądem, sposobu wnioskowania o zwolnienie z kosztów składania wniosków, o powołanie pełnomocnika,

- redagowano wzory wniosków doniesień o popełnieniu lub podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk,
 - na terenie Sądu Rejonowego w Nakle odbyły się dyżury kuratorów zawodowych w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Poszkodowanym Przesłęstwem.
- Kuratorzy brali udział w konferencjach tematycznych.

7. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku i w związku § 1 ust. 2 pkt 1 Uchwały Rady Miejskiej w Mroczy Nr V/26/2011 z dnia 28 stycznia w sprawie trybu oraz sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także szczegółowych warunków jego funkcjonowania dnia 30 sierpnia 2011 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Mrocza odbyło się pierwsze spotkanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza Nr 0050.110.2011 z dnia 27 lipca 2011 r. Zespół mieści się przy ul. Łąkowej 7 w Mroczy, a MGOPS w Mroczy zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania w zakresie integrowania i koordynowania działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Mrocza, a w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu - przeciwdziałanie temu zjawisku (grupy robocze),
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie od 01.01.2018 r. do 30.06.2018 r. wpłynęło 17 niebieskich kart z interwencji policji.

Powołano 10 grup roboczych, które odbyły 29 spotkań. W okresie sprawozdawczym zamknięto 8 niebieskich kart, które zostały założone w 2017 r. i 3 założonych w 2018 r. W przypadku zamkniętych Niebieskich Kart pracownik socjalny nadal prowadzi wizyty monitorujące rodziny.

Tabela 15. Tabela przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Interwencja policji	23	17
Interwencja pracownika socjalnego	3	0
Interwencja służby zdrowia	0	0
Interwencja z oświaty	2	0
Razem:	28	17
Ilość grup roboczych	15	10
Ilość spotkań	59	29
Liczba zamkniętych kart	10	8

W grupach roboczych pracują członkowie zespołu i osoby powołane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. dzielnicowi, pracownicy socjalni, kuratorzy, pedagodzy oraz asystenci rodziny. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, natomiast grupy robocze według potrzeb, po otrzymaniu Niebieskiej Karty w ciągu trzech dni powoływana jest grupa robocza do pracy z ofiarą jak i z osoba stosującą przemoc.

W roku I połowie 2018 roku odbyły się 2 spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań w grupach roboczych na bieżąco podawane są informacje o możliwości skorzystania z fachowej pomocy, jaką świadczą fachowcy w Nakielskim Ośrodku Terapii Uzależnień „KOLIBER”, w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy, w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Nakle nad Notecią i u psychoterapeuty przy MGOPS w Mroczy, jak również osoby wobec których stosowana jest przemoc kierowane są do psychologa przyjmującego przy MGOPS w Mroczy.

W I półroczu 2018 r. Przewodnicząca ZI uczestniczyła w I Powiatowej Konferencji pt. „Uzależnienia, a pomoc interdyscyplinarna”, a także dwukrotnie uczestniczyła w spotkaniach organizowanych przez PCPR w Nakle nad Notecią.

8. PIECZA ZASTĘPCZA

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy posiada informacje, że w I połowie 2018 r. na terenie gminy Mrocza funkcjonowało łącznie 7 rodzin zastępczych i 1 pogotowie rodzinne i 1 Rodzinny Dom Dziecka.

W rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo wychowawczych z terenu naszej gminy umieszczonych było 10 dzieci. Ponadto dzieci z gminy Mrocza umieszczone są w rodzinach zastępczych, Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych i Rodzinnych Domach Dziecka poza gminą Mrocza. Dzieci trafiają do rodzin zastępczych i pogotowia ze względu na niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców jak również ze względu na interwencję Policji i alkoholizm rodziców.

Na 10 dzieci umieszczonych w powyższych placówkach i rodzinach zastępczych gmina ponosi koszty opieki i wychowania. W I połowie 2018 r. wydano na ten cel 34 769,63 zł. W przypadku 4 dzieci odpłatność – wynosi 30% i w przypadku 6 dzieci odpłatność wynosi 50% kosztów utrzymania w pieczy zastępczej.

Tabela 16. Tabela zestawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	15	10
Koszt ponoszony przez gminę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	32 678,45	34 769,63
Ilość dzieci o odpłatności 10%	7	0
Ilość dzieci o odpłatności 30%	4	4
Ilość dzieci o odpłatności 50%	4	6

9. ASYSTENT RODZINY

Ośrodek zatrudnia w ramach umowy o pracę na czas określony 2 asystentów rodziny, którzy realizowali zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 998). Ustawa powstała dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości, zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności; dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci; w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Ponadto ustawa określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przezwyciężającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich

wychowanków,

-zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,

-zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

-zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W I połowie 2018 r. wsparciem asystentów rodziny objęto 25 rodzin, w tym 5 zostało zobowiązanych do pracy z asystentem przez Sąd. Z 2 rodzinami zakończono współpracę ze względu na osiągnięcie celów.

Tabela 17. Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta:	20	25
W tym liczba dzieci	55	63
W tym zobowiązanych przez Sąd	3	5
Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę, z tego:	2	2

- z uwagi na osiągnięcie celów	2	2
- z uwagi na zaprzestanie współpracy		

W celu przeciwdziałania trudnościom związanym z opieką i wychowaniem dzieci, a także ze sprawami życia codziennego, zasadna jest dalsza praca z rodzinami. Rodziny uzyskujące dotychczasowe wsparcie stopniowo, a zarazem skutecznie podnoszą poziom swoich umiejętności wychowawczych, zawodowych oraz życiowych. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego tak jak w latach poprzednich również w pierwszym półroczu 2018 roku asystenci pomagali rodzinom w rozwiązywaniu codziennych spraw socjalno-bytowych, towarzyszyli członkom rodziny w urzędach, ośrodkach zdrowia i innych instytucjach, modelując i trenując umiejętności społeczne służące realizacji różnych spraw. Udzielali informacji oraz poszerzali świadomość w zakresie przysługujących klientom praw. Podstawą działania asystentów rodziny jest plan pracy z rodziną, opracowywany i realizowany we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Opracowany przez asystenta plan pracy z rodziną określa zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, zawiera terminy realizacji zaplanowanych działań oraz przewidywane efekty. Ponadto asystenci rodzin prowadzą karty pracy asystenta rodziny dokumentujące każde spotkanie asystenta z rodziną i opis działań przeprowadzonych z rodziną. Aby praca z rodziną przynosiła efekty stosowane są wielokierunkowe formy pomocy.

10. PRACA SOCJALNA

Praca socjalna jest obecnie profesją, która polega na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy, jakości życia.

Istnieje wiele definicji pracy socjalnej, ale najczęściej pojmuje się ją w sposób następujący:

Praca socjalna definiowana przez Helenę Radlińską określaną jest mianem wydobywania i pomnażania sił ludzkich, na ich usprawnianiu i organizacji wspólnego działania dla dobra ludzi.

Kompleksową i bardzo szeroką definicję pracy socjalnej określa Komitet Rady Europejskiej: Praca socjalna jest specyficzna działalnością zawodową, mającą na celu lepszą adaptację wzajemną osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, w jakim żyją oraz rozwijanie poczucia godności osobistej i odpowiedzialności jednostek na drodze odwoływania się do potencjalnych możliwości poszczególnych osób, do powiązań między profesjonalnych, a także sił i środków społecznych (B. Szatur-Jaworska, „Teoretyczne podstawy pracy socjalnej”).

Międzynarodowe Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej wypracowało ogólną międzynarodową definicję określającą, że praca socjalna wspiera zmiany społeczne, rozwiązywanie problemów w stosunkach międzyludzkich oraz wydobywanie z ludzi sił i wolności, aby mogli osiągnąć dobrobyt. Używając teorii zachowań ludzkich i systemów społecznych praca socjalna oddziałuje tam, gdzie ludzie wchodzi w interakcje ze środowiskiem. Fundamentem pracy socjalnej są zasady praw człowieka i sprawiedliwości społecznej (D. Wolska-Prylińska, „Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym”).

Środowisko zawodowe oddziela profesjonalną pracę socjalną jako działalność nakierowaną na pomaganie innym, pracę z drugim człowiekiem, skupienie się na rozwiązywaniu problemów jednostki, rodziny lub grupy społecznej od zjawiska błędnie w społeczeństwie utożsamianym z pracą socjalną – wypłacaniem zasiłków i świadczeń z pomocy społecznej (M. Granosik „Profesjonalny wymiar pracy socjalnej”).

Klasyczne metody pracy socjalnej możemy sklasyfikować:

- pracę socjalną z jednostką (metoda indywidualnego przypadku)
- pracę socjalną z grupą/rodziną
- pracę socjalną ze środowiskiem lokalnym.

W praktyce pracownicy socjalni zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się łagodzić nierówności, które niekorzystnie oddziałują na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmuje profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup, organizacji i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne.

Praca socjalna to działalność o charakterze pomocowym. Podstawowym jej celem jest niesienie wsparcia ludziom znajdującym się w trudnych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami finansowymi, ale także życiowymi, psychicznymi czy emocjonalnymi. Praca socjalna może przybierać różne formy, od pomocy krótkotrwałej, czy nawet jednorazowej, po długofalowe działania. Jako najważniejsze formy pracy socjalnej wymienia się (za T. Kamińskim):

- **ratownictwo** – rozumiane jako działalność doraźna, która jest szybką reakcją w celu przewyciężenia kryzysowej sytuacji – przykładem ratownictwa jest zapewnienie schronienia bezdomnym, czy powodzianom,
- **opieka** – obejmuje te sytuacje, w których ludzie nie są w stanie sami sobie poradzić – z tą formą pracy socjalnej można spotkać się w ośrodkach dla osób przewlekle chorych czy domach małego dziecka,
- **pomoc** – działania wspierające prawidłowy rozwój osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – przykładem takiej działalności są kluby seniora, poradnie, świetlice,
- **kompensacja** – polega na wyrównywaniu braków, które utrudniają prawidłowy rozwój i funkcjonowanie.

Niezwykle ważne jest też zachowanie zasad pracy socjalnej, takich jak:

- **Akceptacja klienta** – przyjmowanie klienta takim, jakim jest, z jego słabościami i silnymi stronami, akceptowanie nieatrakcyjnych cech, czy destrukcyjnych aspektów zachowania i praca na pozytywach, na cechach stanowiących siłę klienta.
- **Uznanie indywidualności** – każdy z nas jest inny, każdy ma inne doświadczenia życiowe, kłopoty, każdy ma swoją historię z uwagi, na którą jest taki, a nie inny. Pracownik socjalny nie powinien traktować klienta jako przypadek, lecz jako indywidualność, która ma swoje prawa i potrzeby.
- **Celowe wyrażanie swoich uczuć i odczuć** – zachęcanie do dzielenia się treścią uczuć i uczuciami w sposób celowy podczas procesu pomagania; służy to oczyszczeniu, zmniejszeniu napięcia, co w przyszłości może sprawić, że jaśniej, klarowniej będą spoglądać na swój problem.
- **Postawa nie oceniająca** – opiera się na założeniu poszanowania godności i wartości człowieka.
- **Obiektywizm** – aby być obiektywnym nie należy oceniać, czyli diagnozujemy sytuację klienta bez osobistych uprzedzeń i bez oceniania.
- **Kontrolowanie zaangażowania emocjonalnego** – unikanie dwóch skrajnych postaw: od braku zainteresowania klientem, do nadmiernego identyfikowania się z klientem i jego problemem, ponieważ jedna i druga postawa jest negatywna.
- **Empatia** – ważne jest by pracownik socjalny był empatyczny, to znaczy potrafił współodczuwać z klientem, wczuć się w położenie drugiej osoby.
- **Samostanowienie** – pracownik powinien podczas pracy z klientem zbudować takie relacje, w których klient może dokonywać wyborów, nie należy narzucać rozwiązań klientom, bez manipulowania, czy nadmiernego kontrolowania.
- **Poufność** – klient musi mieć pewność, a pracownik przestrzegać tego, by nie ujawniać tajemnic rodziny, treści prowadzonych rozmów ani rozpowszechniać opinii lekarzy, psychologów czy innych specjalistów na ich temat.
- **Umożliwianie** – rozpoczyna się od uznania silnych stron klienta (praca na pozytywach), rozpoznaniu jego potencjału tak, by poprawić jego kompetencje społeczne. (za B. DuBois i K.K. Miley).

Przestrzegając tych zasad sprawiamy, że dokonuje się proces upodmiotowienia klienta/rodziny w przeciwieństwie do uprzedmiotowienia, w wyniku którego osoba traci poczucie kontroli nad własnym życiem, tym samym może zostać wykluczona ze społeczeństwa.

W pracy socjalnej najważniejsza jest pomoc do samopomocy. Oznacza to wsparcie osoby lub rodziny w jej trudnej sytuacji życiowej, przy jednoczesnym nie wyręczaniu jej w rozwiązywaniu problemu. Powołując się na Kazimierę Wódcę – udzielanie takich form wsparcia, które potrafią pobudzić własną aktywność osoby czy rodziny, które nie uzależniają od instytucji pomocy, natomiast sprzyjają samodzielnym poszukiwaniom rozwiązań trudnych sytuacji życiowych. Poza podejściem podmiotowym w pracy z rodziną ważne jest też podejście systemowe, czyli włączanie wszystkich członków rodziny do rozwiązywania problemów.

W 5 pracowników socjalnych realizowało pracę socjalną w 213 rodzinach (42,6 rodziny na 1 pracownika) przy liczbie osób w rodzinie – 615 (123 osób na 1 pracownika). Spisano 86 kontraktów socjalne a także przeprowadzono 23 wywiadów alimentacyjnych na rzecz osób ubiegających się o pomoc.

Tabela 18. Tabelaaryczne zestawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Liczba rodzin	245	213
Ilość rodzin na 1 pracownika socjalnego	49	42,6
Liczba osób w rodzinie	728	615
Liczba kontraktów	51	86
Liczba wywiadów, W tym elektronicznych	522 31	437 154
Liczba wywiadów alimentacyjnych	46	23

11. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Plan wydatków na rok 2018 zakładał **152 500 zł**: przeciwdziałanie alkoholizmowi – 149 150 zł, zwalczanie narkomanii – 3 350 zł.

Plan został wykonany w wys. 162 414,20 zł, tj. 41,85%.

Tabela 19. Tabelaaryczne przedstawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Plan wydatków, w tym:	196 500	152 500
- zwalczanie narkomanii	2 000	3 350
- przeciwdziałanie alkoholizmowi	194 500	149 150
Wykonanie	139 062,47	63 004,20
	70,77%	41,07

W terminie 23.06-02.07.2018 r. zorganizowano kolonie profilaktyczne do miejscowości Rzucewo (woj. pomorskie). W koloniach uczestniczyło 14 dzieci z Gminy Mrocza. Organizatorem kolonii była firma Robert Sajnaj – LUTUR.

Szczegółowe sprawozdanie w przedmiotowym zakresie sporządza Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.

12. PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

Od końca 2014 r. w Polsce realizowany jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ). Program współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Program został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w

sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014r. str.1).

Główny cel Programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem (IZ) pełni Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucji Pośredniczącej (IP) – Agencja Rynku Rolnego (ARR), która jest odpowiedzialna m.in. za podpisywanie umów z dostawcami żywności oraz organizacjami partnerskimi, których zadaniem jest dystrybucja produktów żywnościowych na poziomie regionalnym i lokalnym.

Organizacje zobowiązane są prowadzić tzw. Działania towarzyszące mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących. Poza pomocą żywnościową uczestniczą one w różnego rodzaju zajęciach aktywizujących- warsztatach, m.in. właściwego zarządzania domowym budżetem czy, optymalnego wykorzystania otrzymywanej żywności, aby zapobiec jej marnotrawieniu.

Od lipca 2015 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy współpracuje z **Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy** w ramach współpracy w zakresie nieodpłatnej dystrybucji gotowych artykułów spożywczych w ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym (FEAD)**.

Celem ogólnym operacji w ramach **Podprogramu 2017** jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w **okresie sierpień 2017- czerwiec 2018**.

Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnianiem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie do 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, tj. w przypadku osoby samotnej: 1 028 zł netto, w przypadku rodziny: 1 268 zł netto.

Skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej wydają Ośrodki Pomocy Społecznej.

Program realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy poprzez pracowników socjalnych, asystentów rodziny i wolontariuszy.

Grupy osób najbardziej potrzebujących, do których będzie skierowana pomoc żywnościowa:

- ✓ Bezdomni,
- ✓ Niepełnosprawni,
- ✓ Migranci, osoby obcego pochodzenia, mniejszości narodowe (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie),
- ✓ Pozostałe grupy odbiorców spełniające kryteria określone jw.

Rodzaje artykułów spożywczych w poszczególnych grupach towarowych:

- ✚ Artykuły warzywne i owoce (groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe),
- ✚ Artykuły skrobiowe (makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane),
- ✚ Artykuły mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający),
- ✚ Artykuły mięsne (gulasz wieprzowy z warzywami, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, filet z makreli w oleju),
- ✚ Cukier biały,
- ✚ Tłuszcze - olej rzepakowy.

Zestaw artykułów spożywczych na Podprogram 2017 obejmuje:

- Groszek z marchewką 4 kg,
- Fasola biała 4 kg,
- Koncentrat pomidorowy 1,76 kg,

- Buraczki wiórki 1,05 kg,
- Powidła śliwkowe 1,5 kg,
- Makaron jajeczny 4,5 kg,
- Makaron kukurydziany bezglutenowy 0,5 kg,
- Ryż biały 4 kg,
- Kasza gryczana 2 kg,
- Herbatniki maślane 0,6 kg,
- Mleko UHT 7 l,
- Ser podpuszczkowy dojrzewający 2,4 kg
- Gulasz wieprzowy z warzywami 1,7 kg,
- Szynka drobiowa 3 kg,
- Szynka wieprzowa mielona 2,1 kg,
- Pasztet wieprzowy 0,64 kg,
- Filet z makreli w oleju 1,7 kg,
- Cukier biały 4 kg,
- Olej rzepakowy 4 l,
- Kabanosy wieprzowe 0,36 kg,
- Miód wielokwiatowy 0,4 kg.

łącznie od stycznia do 30 czerwca 2018 wydano następujące artykuły żywnościowe:

- Groszek z marchewką 1,6652 t;
- Fasola biała 2,808 t;
- Koncentrat pomidorowy 1,7664 t;
- Buraczki wiórki 0,20685 t;
- Powidła śliwkowe 1,9407 t;
- Makaron jajeczny 3,28 t;
- Makaron kukurydziany bezglutenowy 0,5 kg 0,61 t;
- Ryż biały 3,522 t;
- Kasza gryczana 1,264 t;
- Herbatniki maślane 0,2046 t;
- Mleko UHT 2,3;
- Ser podpuszczkowy dojrzewający 0,6712;
- Gulasz wieprzowy z warzywami 0,4233t;
- Szynka drobiowa 2,172;
- Szynka wieprzowa mielona 0,9159 t;
- Pasztet wieprzowy 0,33824 t;
- Filet z makreli w oleju 1,90145 t;
- Cukier biały 2,471 t;
- Olej rzepakowy 1,862 t;
- Kabanosy wieprzowe 0,36kg 0,4212 t;
- Miód wielokwiatowy 0,4 kg 0,4656t.

Przeprowadzono działania w ramach środków towarzyszących-niepłatnych dla 260 osób.

27 marca 2018 roku odbyły się warsztaty ekonomiczne w ramach działań towarzyszących kwalifikowanych pt.: „Ekonomiczne skutki marnotrawienia żywności”.

Tabela 20. Tabela zestawienia zadania.

	I połowa 2017	I połowa 2018
Towar w tonach	29,7488	31,20946

Koszty transportu	3 936	2 952
dostawy	4	3
Ilość osób objętych pomocą	1 216	1 076

13. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI, W TYM POZARZĄDOWYMI

13.1 Mroteckie Stowarzyszenie „Klub Abstynenta”

Siedzibą Klubu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy, ul. Łąkowa 7. Celem Klubu jest kształcenie wśród swoich członków i młodzieży dążeń do całkowitego powstrzymania się od picia wszelkich napojów alkoholowych.

Na zewnątrz Stowarzyszenie propaguje trzeźwość oraz zmianę obyczajów z życia rodziny i jednostki napojów alkoholowych, jako stałych składników zwykłych wydarzeń i różnych okoliczności, zagospodarowania wolnego czasu dla członków Klubu, młodzieży i dzieci poprzez działalność wychowawczą i kulturalno- oświatową.

Od 01.01.2018 r. do 30.06.2018 r. podjęto następujące działania:

- styczeń- zabawa karnawałowa dla członków Klubu Wiele,
- luty – spotkanie rocznicowe grupy,
- maj – majówka przy ognisku,
 - wyjazd do Zakopanego
- czerwiec - zjazd trzeźwościowy w Częstochowie
 - wyjazd integracyjny w Bieszczady.

13.2 Klub Pacjenta „Przystań Nadziei”

Siedziba Klubu Pacjenta „Przystań Nadziei” do dnia 31.05.2017 roku mieściła się przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy, ul. Łąkowa 7, natomiast od 01.06.2017 r. – ul. Łąkowa 5. Prezesem Fundacji jest dr n. med. Maria Magdalena Linka, wiceprezesem – Renata Maria Kaźmierczak, natomiast sekretarzem - Eugeniusz Mechliński. Jego celem jest pomoc osobom cierpiącym na schizofrenię i inne zaburzenia psychiczne.

Blisko nas, często w bezpośrednim sąsiedztwie, za ścianą, żyją ludzie, którzy przeżywają poważne kryzysy psychiczne. Mimo że osłabienie odporności psychicznej, a nawet załamania zdarzyć się mogą każdemu dorosłemu człowiekowi, to jednak ludzie cierpiący na schorzenia psychiczne, szczególnie na schizofrenię nader często bywają izolowani, wyrzucani poza nawias społeczeństwa.

Aby pomóc osobie chorej psychicznie trzeba być: autentycznym, empatycznym i akceptującym.

Spotkania odbywają się cyklicznie. Podczas spotkań odbywają się: konsultacje indywidualne, terapia grupowa, grupa wsparcia, spotkania integracyjne z innymi Klubami, terapia zajęciowa (obsługa komputera, pracownia plastyczna), wspólne wyjścia rekreacyjno-kulturalne (wycieczki, turnusy, grill).

Brak informacji z okresu sprawozdawczego.

13.3 Spółdzielnia socjalna „Wspólnota”

Od 7.02.2011 r. przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy ma swoją siedzibę Spółdzielnia Socjalna „Wspólnota”. Prezesem Spółdzielni jest Pani Hanna Beyer.

Spółdzielnia oferuje:

- usługi opiekuńcze obejmujące: osoby starsze, chore, niepełnosprawne, dzieci;
- pomoc w robieniu zakupów,
- pomoc w pracach domowych: sprzątanie mieszkań, mycie okien,
- usługi sprzątające,

- usługi porządkowania terenów zielonych: przekopanie gleby, przegrabienie, sianie, usuwanie chwastów, obsypywanie korą powierzchni, koszenie trawników, strzyżenie żywopłotów, przecinkę drzew i krzewów, pocięcie drewna na kawałki wsadowe,
- usługi porządkowania po budowach,
- sprzątanie obiektów sportowych.

Pomoc może być świadczona 7 dni w tygodniu (również w soboty i niedziele).

Dnia 8.01.2018 r. została podpisana umowa przez Gminę Mrocza a Spółdzielnią Socjalną „WSPÓLNOTA” dotycząca odpłatnego używania lokalu użytkowego, położonego w budynku przy ul. Łąkowej 7. Czynsz ustalony został na kwotę 50 złotych + 23% Vat. Okres trwania umowy: od 24 stycznia do 31.12.2018 roku.

14. DODATKOWE ZADANIA ZLECONE

14.1 Świadczenia Rodzinne

Realizowane były zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1952 ze zm.).

Świadczenia rodzinne obejmują:

- zasiłek rodzinny oraz 7 dodatków do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna
- jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.
- świadczenie rodzicielskie.

14.1.1. Zasiłek rodzinny - zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. 2015 r. poz. 1238 ze zm.) od dnia 1 listopada 2015 roku wynosi **674,00 zł** na osobę w rodzinie lub **764,00 zł** na osobę w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne,

Kwoty zasiłku rodzinnego i dodatków wynoszą:

- **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

14.1.2. Dodatki

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowywania dziecka wynosi **193,00 zł** miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż **386,00zł** na wszystkie dzieci,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi **95,00 zł** miesięcznie na trzecie i następnne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wynosi: **90,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, **110,00 zł** miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wynosi:
 - **113,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej, lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się legitymującej się orzeczeniem niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
 - **69,00 zł** miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także szkoły

artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

- 100,00 zł- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

14.1.3. „Złotówka za złotówkę”

Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. poz. 995 o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadziła od **1 stycznia 2016 r.** możliwość otrzymania świadczeń rodzinnych w przypadku przekroczenia dochodu. Rodziny, które przekroczyły próg dochodowy nie straciły prawa do świadczeń rodzinnych. Dzięki wprowadzeniu zasady „złotówka za złotówkę” ich świadczenia były stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Gdy rodzina przekroczy próg dochodowy (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem traci prawo do świadczeń rodzinnych. Dzięki wprowadzonej zmianie po przekroczeniu progu świadczenia były stopniowo obniżane wraz ze wzrostu dochodu. Za każde przekroczenie progu o złotówkę kwota świadczeń przysługujących rodzinie była pomniejszona o złotówkę. W przypadku, gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie była niższa niż 20 zł świadczenie te nie przysługiwały.

14.1.4 Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **153,00 zł** miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

14.1.5 Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma w/w osób (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.), lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub

2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.
Od 1 stycznia 2018 r. wysokość świadczenia wynosiła **1 477 zł.**

14.1.6 Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest świadczeniem, przeznaczonym dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.,) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym zobowiązanymi do alimentacji są: krewni w linii prostej (dziecko – rodzic – dziadkowie), rodzeństwo, małżonkowie oraz byli małżonkowie, strony stosunku przysposobienia, powinowaci (jeden z małżonków względem dziecka drugiego małżonka, pasierb, pasierbica, ojczym, macocha) oraz ojciec nie będący mężem matki dziecka w stosunku do tej matki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **764,00 zł.** Wysokość świadczenia wynosi **520,00 zł.**

14.1.7 Zasiłek dla opiekuna

W Dzienniku Ustaw z dnia 30 kwietnia 2014 r. poz. 567, opublikowana została ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zasiłek dla opiekuna, w kwocie **520 zł**, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Dodatkowe warunki przyznania zasiłku dla opiekuna, to nieposiadanie przez opiekuna prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w okresie, na który ubiega się o zasiłek dla opiekuna, a także brak prawa innej osoby do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego na osobę wymagająca opieki (art. 2 ust. 5 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów).

Ponadto, od rolników, małżonków rolników lub domowników rolników ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, którym opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny uniemożliwia prowadzenie gospodarstwa rolnego/wykonywanie w nim pracy, wymagane było także złożenie odpowiedniego oświadczenia o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym (art. 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów), złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie był obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

14.1.8 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka

przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, **jeżeli**

dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko. Wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r., w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010 Nr 183, poz. 1234). Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje w wysokości **1000 zł** na jedno dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. W przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego wniosek składa się w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18-go roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Rada Gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia ich dziecka. Szczegółowe zasady udzielania zapomogi określa uchwała Rady Gminy. W związku z urodzeniem się jednego dziecka może być przyznana tylko jedna zapomoga. Wypłaty zapomóg finansowane są ze środków własnych gminy. Gmina Mrocza nie przystąpiła do realizacji w tym zakresie.

14.1.9 Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie w wys. 1 000 zł miesięcznie, dla rodziców, którym nie przysługują urlopy w związku z urodzeniem się dziecka; jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno-prawnych, niezależnie od dochodu rodziny.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom).

Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

Tabela 21. Liczba złożonych wniosków.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Zasiłek rodzinny z dodatkami	47	50
Zasiłek pielęgnacyjny	31	30
Świadczenie pielęgnacyjne	4	6
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36	48
Wniosek o zmianę świadczenia w związku ze zmianą sytuacji życiowej	18	20
Specjalny zasiłek opiekuńczy	9	7
Zasiłek dla opiekuna*	0	0
Świadczenie rodzicielskie	17	21
RAZEM	162	188

* - zasiłek dla opiekuna został wprowadzony w roku 2014 **wyłącznie** dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Z powyższej tabeli wynika, że w 2018 r. nastąpił spadek liczby wniosków: na specjalny zasiłek opiekuńczy.

Tabela 22. Liczba wydanych decyzji.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Zasiłek rodzinny z dodatkami	54	77
Zasiłek pielęgnacyjny	32	30
Świadczenie pielęgnacyjne	5	41
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36	48

Inne (zmiana, uchylenie)	16	68
Specjalny zasiłek opiekuńczy	8	7
Zasiłek dla opiekuna	0	3
Świadczenie rodzicielskie	17	21
RAZEM	168	295

Tabela 23. Tabelaaryczne zestawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie		Liczba rodzin I połowa		Liczba świadczeń I połowa		Kwota świadczeń I połowa	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018
Świadczenia rodzinne i opiekuńcze, w tym:		659	627	10 578	10 065	1 879 956	1 820 751
W tym:	zasiłek rodzinny, w tym zł/zł		X	5 558 261	5 311 392	653 532 20 465	581 146 28 144
	dotatki do zasiłków rodzinnych, w tym zł/zł		X	2 793 325	2 632 483	282 175 11 374	258 183 12 935
	Zasiłek pielęgnacyjny		X	1 502	1 430	229 500	218 637
	Świadcz. pielęgnacyjne		X	288	269	404 080	397 029
	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (niezależnie od dochodu)		X	39	48	39 000	48 000
	Specjalny zasiłek opiekuńczy		X	75	82	38 296	41 718
Zasiłek dla opiekuna	14	13	93	71	48 360	35 971	
Świadczenie rodzicielskie	x	x	203	222	185 013	198 989	

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna tutaj ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Tabela 24. Ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń I połowa		Kwota świadczeń I połowa	
	2017	2018	2017	2018
Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	374	307	110 818	93 612
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	130	101	12 330	9 818

Ponadto osoby, które pobrały nienależnie świadczenia rodzinne, są obowiązane do ich zwrotu.

Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych. Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organ właściwy, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. Egzekucję nienależnie pobranych świadczeń prowadzi się na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. dokonuje potrąceń z bieżąco wypłacanych świadczeń oraz zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tj. Dz. U. z 2018 poz. 1314). Za nienależnie pobrane świadczenia rodzinne uważa się świadczenia rodzinne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń rodzinnych albo wstrzymanie wypłaty świadczeń rodzinnych w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca te świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych. W sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych Ośrodek rozkłada należności na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

Tabela 25. Zestawienie należności.

Stan należności na dzień 30.06		Kwota odzyskanych świadczeń		Kwota świadczeń przekazana do budżetu państwa	
2017	2018	2017	2018	2017	2018
8 224	3 539	2 104	941	1 798	124

Tabela 26. Informacje statyczne.

L.p.	Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	659	627
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym	458	431
2.1	Na 1 dziecko	181	172
2.2	Na 2 dzieci	170	161
2.3	Na 3 dzieci	82	71
2.4	Na 4 i więcej dzieci	25	27

14.2 Świadczenia Wychowawcze - Rodzina 500 Plus

Od 1 kwietnia 2016 r. MGOPS w Mroczy realizuje zadanie zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 17 lutego 2016r.- (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.).

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego podstawowych potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze, przysługuje obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej oraz innym osobom, którym na podstawie przepisów wspólnotowych oraz umów międzynarodowych przyznane zostały analogiczne do posiadanych przez obywateli prawa w zakresie świadczeń społecznych. Jednocześnie ustawa warunkuje prawo do świadczenia wychowawczego od zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym świadczenie to ma przysługiwać, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie wychowawcze - w wysokości 500,00 zł miesięcznie - na drugie i kolejne dziecko w rodzinie, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia, przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka bez względu na wysokość dochodu. Świadczenie

wychowawcze przysługuje także na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **800,00 zł**. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 200,00 zł**.

Wysokość świadczenia wychowawczego nie jest wliczana do dochodu stanowiącego podstawę do otrzymywania innych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Tabela 27. Liczba złożonych wniosków.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Świadczenie wychowawcze	70	63
W tym:		
W formie papierowej	68	61
W formie elektronicznej	2	2
Przekazanych do Marszałka	1	1

Tabela 28. Liczba wydanych decyzji.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Decyzje przyznające	63	60
Decyzje odmowne	4	5
Pozostałe (uchylenia, zmiana, wstrzymanie)	21	19
Razem	88	84

Tabela 29. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.

Liczba rodzin I połowa		Liczba świadczeń I połowa		Kwota świadczeń I połowa	
2017	2018	2017	2018	2017	2018
765	675	7 647	6 897	3 808 254,60	3 488 427,50

Tabela 30. Zestawienie należności.

	I połowa 30.06.2017	I połowa 30.06.2018
Stan należności na dzień	0	1 000,00
Kwota odzyskanych świadczeń	0	1 000,00
Kwota świadczeń przekazanych do budżetu państwa	0	1 000,00

W 2018 r. na obsługę programu świadczeń wychowawczych przysługiwało 1,5% otrzymanej dotacji.

14.3 Fundusz alimentacyjny

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami

finansowymi z budżetu państwa.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są od dnia 01.10.2008 r. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – (tj. Dz. U. 2018 poz. 554 ze zm.).

Warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725 zł**.

Tabela 31. Liczba złożonych wniosków.

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków	
	I połowa 2017	I połowa 2018
Wniosek o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego	4	7

Tabela 32. Liczba wydanych decyzji.

Rodzaj decyzji	Liczba decyzji	
	I połowa 2017	I połowa 2018
Liczba decyzji ogółem, w tym:	21	20
Decyzje przyznające świadczenie	6	7
Decyzje odmowne	1	-
Decyzje o zwrocie przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	-	-
Decyzje o uchyleniu się dłużników alimentacyjnych od zobowiązań alimentacyjnych	-	-
Inne decyzje (zmiana, uchylenia, pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, umorzenie postępowania, żądanie zwrotu, wygaśnięcie należności lub nienależnie pobrane świadczenia)	14	13
łącznie:	48	40

Tabela 33. Tabelaaryczne zestawienie wykonania zadania.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin I połowa		Liczba świadczeń I połowa		Kwota świadczeń I połowa	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	75	74	749	723	300 090	238 730

Tabela 34. Tabelaaryczne zestawienie należności dłużników.

Stan należności na dzień 30.06		Kwota zwrócona przez dłużników	
2017	2018	2017	2018
4 177 125,60	6 079 663,84	38 672,30	46 031,21

Poniższe tabele przedstawiają postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. 2018 poz. 544 ze zm.).

Tabela 35. Tabelaaryczne zestawienie działań w postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych.

Wyszczególnienie	Liczba	
	I połowa 2017	I połowa 2018
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	7	6
Poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	15	6
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209§1 Kodeksu karnego	0	-
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0	-
Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 209 KK § 1 (obowiązek od 1.10 2017 roku)	-	17

Koszty utrzymania i obsługi świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowią 3% dotacji przeznaczonej na te zadania.

Do realizacji zadań wynikających z powyższych ustaw (ŚR, ŚW, FA) zatrudnionych było 5 osób (stan na 30.06.2018 r.).

14.4 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Mrocza.

Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym realizowane są zgodnie z ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tj. Dz. U. z 2017, poz. 2198 ze zm.), Uchwałą Nr XXXVIII/68/09 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mrocza (tj. Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego z 2013 r. poz. 2445).

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasiłek szkolny.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi **514,00zł** – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2017 poz. 1769 ze zm.).

Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 ze zm.) i nie może przekraczać miesięcznie 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Za zdarzenie losowe będące przesłanką udzielenia zasiłku szkolnego uznaje się w szczególności: pożar lub inną klęskę żywiołową, kradzież, śmierć osoby najbliższej, długotrwałą przewlekłą chorobę. Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, na którą gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa:

- 1) na stypendia szkolne przeznaczają się 95% kwoty dotacji,
- 2) na zasiłki szkolne przeznaczają się 5% kwoty dotacji.

W uzasadnionych przypadkach dotacja przeznaczona na zasiłki szkolne może zostać wykorzystana na stypendia szkolne.

Kwota ze środków własnych gminy na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym to: 65 000,00 zł, wydatkowana od stycznia do czerwca 2018 roku w wysokości 16 814,53 zł, natomiast kwota dotacji otrzymanej od Wojewody to: 168 966,00 zł, wykorzystanej w wysokości 151 320,00 zł.

Wysokość stypendium została obliczona i wypłacona zgodnie z § 6 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Mroczka.

Tabela 36. Tabela zestawienie wykonania zadania.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów objętych pomocą		Kwota Świadczeń (w zł)	
		I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018
1.	Stypendia szkolne	268	224	166 865,64	166 894,53
2.	Zasiłek szkolny	1	2	620,00	1 240,00
Razem:		269	226	167 485,64	168 134,53

Tabela 37. Liczba złożonych wniosków i decyzji.

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków	
	I połowa 2017	I połowa 2018
Stypendia szkolne o charakterze socjalnym	1	4
Zasiłki szkolne	1	2
Rodzaj decyzji	Liczba decyzji	
Liczba decyzji ogółem, w tym:	272	226
Decyzje przyznające świadczenie	1	4
Decyzje odmowne	0	0
Decyzje zmieniające, uchylające	270	220
Zasiłki szkolne	1	2

14.5 Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe realizowane są zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (tj. Dz.U. z 2017r. poz. 180 ze zm.).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. Najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Tabela 38. Tabelaryczne zestawienie dodatków mieszkaniowych.

L.p.	Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
1.	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem z tego użytkownikom mieszkań:	82 777	67 365,07
	- tworzących mieszkaniowy zasób Gminy	37 231	36 782,56
	- spółdzielcze	1 872	1 889,98
	- pozostałe	43 675	28 692,53
2.	Ilość złożonych wniosków	67	71

3.	Ilość wydanych decyzji	67	75
4.	Ilość odwołań do Kolegium Odwoławczego	0	0
5.	Ilość decyzji uchylonych	0	0
6.	Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych	505	404
	W tym:		
	- tworzących mieszkaniowy zasób Gminy	213	198
	- spółdzielcze	3	6
	- pozostałe	286	200

Z powyższych danych wynika, że nastąpił znaczny spadek wypłaconych dodatków mieszkaniowych o kwotę 15 411,93 zł (na przełomie 2017 różnica w wypłacanych dodatkach mieszkaniowych wynosiła 6 567 zł).

14.5.2 Dodatki energetyczne

Dodatek energetyczny realizowany jest od 01.01.2014 r. zgodnie z:

1. Ustawą o dodatku energetycznym z dnia 10 kwietnia 1997r. – prawo energetyczne (tj. Dz. U z 2018 r poz. 755 ze zm.),
2. Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 13 kwietnia 2017 r. sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2017 r do dnia 30 kwietnia 2018 r. (MP z 2017 r poz. 394),
3. Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r. (MP z 2018 r. poz. 450),
4. Ustawy o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001r. (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 180 ze zm.).

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie pobierającej dodatek mieszkaniowy.

Zgodnie z ustawą odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art.2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U z 2017r poz. 180 ze zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawarta z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zryczałtowany dodatek energetyczny wynosił rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłoszonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca każdego roku.

Limit zużycia energii elektrycznej:

- 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną;
- 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób
- 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2017 roku do 30 kwietnia 2018 roku wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego wynosiła:

1. Dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną - 11,22 zł. miesięcznie
2. Dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób - 15,58 zł. miesięcznie
3. Dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób - 18,70 zł. miesięcznie

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego wynosi:

1. Dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną - 11,29 zł miesięcznie
2. Dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób - 15,68 zł miesięcznie
3. Dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób - 18,81 zł miesięcznie

Tabela 39. Tabelaryczne zestawienie dodatków energetycznych.

L.p.	Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
1.	Kwota wypłaconych dodatków energetycznych	4 409,66	3 326,16
2.	Ilość dodatków energetycznych	268	214
3.	Ilość złożonych wniosków	48	40
4.	Ilość wydanych decyzji	48	42
5.	Ilość decyzji odmownych	3	4
6.	Ilość odwołań	0	0

Tabela 40. Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (wnioski, decyzje).

Wyszczególnienie	Liczba wniosków		Liczba decyzji		Liczba odwołań	
	I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018
Pomoc społeczna	445	359	597	467	0	0
Świadczenia rodzinne	162	182	168	295	1	1
Fundusz alimentacyjny	4	7	21	20	1	3
Pomoc materialna dla uczniów	2	6	272	226	0	0
Dodatki mieszkaniowe	67	71	67	75	0	0
Dodatki energetyczne	48	40	48	42	0	0
Świadczenie wychowawcze	70	63	88	84	1	0
Razem	798	728	1 261	1 209	3	4

Tabela 41. Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy).

Wyszczególnienie	Pomoc społeczna		Świadczenia rodzinne		Fundusz alimentacyjny	
	I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018
Decyzja SKO pozostawiająca w	0	0	0	1	0	1

mocy decyzją organu właściwego						
Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego	0	0	0	0	0	0
Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0	0	1	0	1	2
Wyszczególnienie	Pomoc materialna o charakterze socjalnym		Dodatki mieszkaniowe			
	I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018		
Decyzja SKO pozostawiające w mocy decyzję organu	0	0	0	0		
Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego	0	0	0	0		
Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0	0	0	0		
Wyszczególnienie	Dodatki energetyczne		Świadczenia wychowawcze			
	I połowa 2017	I połowa 2018	I połowa 2017	I połowa 2018		
Decyzja SKO pozostawiające w mocy decyzję organu	0	0	1	0		
Decyzje SKO zmieniające decyzję organu właściwego	0	0	0	0		
Decyzje SKO uchylające decyzję organu właściwego i przekazujących sprawę do ponownego rozpatrzenia	0	0	0	0		

15. KARTA DŹEJ RODZINY

Realizowana jest zgodnie z ustawą o karcie dużej rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 ze zm.)

1. Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy.

Karta Dużej rodziny przysługuje każdemu członkowi rodziny, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci, czyli: ojciec i matka, macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców), dzieci. Kartę mogą dostać także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

2. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

3. Kartę Dużej rodziny przyznaje się rodzicom na całe życie, dzieciom - do ukończenia 18 lat, dzieci, które dalej uczą się w szkole lub studiują:

- do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego – gdy dziecko uczy się w szkole,
- do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem o

planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce – gdy dziecko uczy się w szkole wyższej.

c) dzieci niepełnosprawne - na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

4. Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, nie dłużej niż do ukończenia 18 r.ż.

5. Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

6. Karta Dużej Rodziny wydawana jest w formie dokumentu z tworzywa sztucznego, zwanym dalej „kartą tradycyjną” lub na urządzeniach mobilnych, zwanym dalej „kartą elektroniczną”. W przypadku elektronicznej Karty dane autoryzacyjne dotyczące aplikacji mKDR są przekazywane za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz SMS na podany we wniosku adres e-mail i numer telefonu. Jeżeli rodzic zawniósł o wyświetlanie na swoim smartfonie Kart dzieci, otrzyma tyle danych autoryzacyjnych dla ilu osób podał swój numer telefonu na załączniku ZKDR-04 do wniosku o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

7. Prawo do posiadania Karty nie przysługuje rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku, gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej

8. **Od 1 stycznia 2019 r.** karta będzie przysługiwała również rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali troje dzieci. Karta dla rodziców będzie wydawana dożywotnio.

Koszt realizacji ustawy przez gminę za obsługę zadań gminy związanych z przyznaniem Karty w I półroczu 2018 r. tj. do 28 lutego 2018 roku wynosił **13,40 zł** za jedną rodzinę wielodzietną w gminie, od 01 marca 2018r. **13,67 zł**. W przypadku, gdy po przyznaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutująca koniecznością przyznania kolejnej Karty lub w przypadku przyznania nowej Karty członkowi rodziny wielodzietnej, który był już posiadaczem Karty, koszt realizacji ustawy przez gminę do 28 lutego 2018 wynosił **2,68 zł**, od 01 marca 2018 roku **2,74 zł** za przyznanie Karty. Koszt realizacji ustawy przez gminę za wydanie duplikatu Karty wynosił do 28 lutego 2018 roku - **1,34 zł**, **od 1 marca 2018 roku 1,37 zł**.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy od 16 czerwca 2014 r. realizuje zadanie dotyczące wydawania Kart Dużej Rodziny na mocy Upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza dla Dyrektora i 2 pracowników MGOPS w Mroczy.

Tabela 42. Dane statystyczne dot. realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Wyszczególnienie	I połowa 2017	I połowa 2018
Dotacja	93,80	586,08
Wykorzystana dotacja na dzień 31.06.	61,64	42,88
Liczba rodzin, które złożyły wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny	7	6
Wniosek o dodanie członka rodziny	2	1
Liczba wydanych kart	23	25

16. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

1. Dnia 1 stycznia 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2016 poz. 1860 ze zm.), którą realizuje MGOPS w Mroczy na podstawie stosownych upoważnień wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza.

Ustawa określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do: świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny.

2. Jednorazowe świadczenie w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Osoby ubiegające się o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu składają wniosek, do którego załączają następujące dokumenty:

1) Zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii;

2) Zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną* potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu - wzór zaświadczenia został określony w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. 2010, Nr 183 poz. 1234).

* Wymóg dostarczenia zaświadczenia lekarskiego/zaświadczenia wystawionego przez położną nie dotyczy osób będących opiekunami prawnymi lub opiekunami faktycznymi dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu można składać od 1 stycznia 2017 roku.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Przyznanie jednorazowego świadczenia następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Jednorazowe świadczenie przysługuje: matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Jednorazowe świadczenie **przysługuje** świadczeniobiorcom oraz osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.).

Jednorazowe świadczenie przysługuje w wysokości 4000 zł bez względu na dochód rodziny.

Jednorazowe świadczenie **nie przysługuje**, jeżeli:

1. Osoba wnioskująca nie jest świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji - w rozumieniu przepisów ustawy z

dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.),

2. Na dziecko, na które osoba wnioskuje o jednorazowe świadczenie, było pobierane w tej lub innej instytucji jednorazowe świadczenie,

3. Dziecko, na które osoba wnioskuje o jednorazowe świadczenie, zostało umieszczone w pieczy zastępczej lub w domu pomocy społecznej zapewniającym nieodpłatne pełne utrzymanie,

4. Członkowi rodziny przysługuje na dziecko jednorazowe świadczenie lub świadczenie o charakterze podobnym do jednorazowego świadczenia za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

5. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia został złożony po terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka,

6. Kobieta nie pozostawała pod opieką medyczną od 10 tygodnia ciąży.

3. Istotną rolę we wspieraniu rodzin oczekujących narodzin dzieci ze stwierdzonym w życiu płodowym prawdopodobieństwem dysfunkcji rozwojowych oraz rodzin już wychowujących dzieci z takimi obciążeniami rozwojowymi pełni asystent rodziny.

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.), zwanej dalej ustawą o wspieraniu rodziny, realizowanej od 1 stycznia 2012 roku, prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz.U. z 2017 roku poz.1938 ze zm.), zwanej dalej ustawą „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Na mocy tej ustawy asystent obejmuje wsparciem nie tylko, jak dotąd, rodziny z dziećmi, ale również małżonków oczekujących dziecka i rodziców dziecka w fazie prenatalnej. Ma to być oddziaływanie wspierające o charakterze profilaktycznym, skierowane do osób nie tylko mających dzieci, ale również bezdzietnych, przygotowujących się do wyzwań rodzicielstwa, zwłaszcza związanego z ciężką chorobą potomka – zanim urodzi się dziecko lub w zakresie interwencji kryzysowej – w czasie ciąży, po jego śmierci lub po porodzie.

Ustawa „Za życiem” określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny (art. 1).

Wsparcie to ma być realizowane przez zapewnienie (art. 4):

1. Zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,
2. Zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
3. Zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych,
4. Dostęp do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę,

5. Jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
6. Odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
7. Dostępu do usług koordynacyjnych-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
8. Możliwości przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego,
9. Oraz innych kolejnych realizowanych m.in. przez asystenta rodziny:
 - 1) dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,
 - 2) dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę,
 - 3) innych świadczeń, w tym w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzina jest uprawniona w sytuacjach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 („kobieta w okresie ciąży, porodu i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych”) i ust. 2 pkt 2-4 („dziecko, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”) do poradnictwa w zakresie:

- 1) przewyższania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka,
- 2) wsparcia psychologicznego,
- 3) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1. ustawy „Za życiem”).

Koordinacją ww. poradnictwa zajmuje się asystent rodziny. Polega ona na opracowywaniu wspólnie z osobami katalogu możliwego do uzyskania wsparcia oraz występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyłączeniem świadczeniodawców, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

Odbiorcy usług asystenta rodziny

Do 31 grudnia 2016 roku, realizując zadania na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny wspierał rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (art. 11, art. 15 wymienionej ustawy). Przepisy ustawy „Za życiem” poszerzają zakres odbiorców usług asystenta o kobiety i rodziny, w których zachodzi prawdopodobieństwo wystąpienia takich trudności w związku ze specjalnymi potrzebami w zakresie opieki, pielęgnacji lub wychowania. Jest to więc działanie mieszczące się w zakresie profilaktyki I-rzędowej.

Odbiorcami działań asystenta rodziny od stycznia 2017 roku są:

1. Kobiety w okresie ciąży i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, posiadające dokument potwierdzający ciążę i ich rodziny (art. 4 ust. 1, pkt 3, art. 4 ust. 3 i art. 8 ust. 2 ustawy „Za życiem”). Zgodnie z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16. 02.2017 roku do tej grupy zaliczono:

- 1) każdą kobietę w ciąży i jej rodzinę (pomoc w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę),

- 2) rodziny, w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko, oznacza to ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu,
- 3) kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu,
- 4) kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych,
- 5) kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu: poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami,

2. Rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (art. 4 ust. 2 pkt 2-4, i 8 ust. 2 ustawy „Za życiem”), wydane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

3. Rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (standardowe zadania asystenta rodziny realizowane w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny).

4. Rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o lekkim, umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz dzieckiem i młodzieżą posiadającą odpowiednio opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których oświaty (Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” – Dz.U. z 2016 roku poz. 1260).

Dziecko z zaburzeniami w rozwoju posiada specjalne potrzeby w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania. Dlatego też uznano, że kobiety w ciąży powikłanej i rodzice dzieci przewlekle chorych i nie w pełni sprawnych, potrzebują szczególnego wsparcia w przygotowaniu się do tak trudnego rodzicielstwa lub specjalnego wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1. ustawy „Za życiem”). Ponadto działania koordynujące wobec rodziny oczekującej dziecka, które może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu (zob. Informator „Uprawnienia w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16. 02.2017 roku).

Do zadań asystenta należy:

- 1) wsparcie i towarzyszenie emocjonalne,
- 2) zapoznanie (przekazanie informacji i szczegółowe omówienie) kobiety w ciąży i/lub rodziny z Informatorem. Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 16.02.2017 roku, dotyczącym możliwości wsparcia,
- 3) opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia,
- 4) koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i/lub rodziny (art. 8. ust. 1-3),
- 5) występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia (art. 8 ust. 3 pkt. 2 ustawy „Za życiem”).

Asystent rodziny realizuje wsparcie przy konsultacji zespołu specjalistów (nazwanego zespołem

multiprofesjonalnym).

Zadania asystenta rodziny wynikające z realizacji ustawy „Za życiem” zostały wpisane do ustawy o wspieraniu rodziny (art. 15 ust. 13a), jako głównej ustawy wyznaczającej rolę, zakres działań i organizację pracy asystentów. Do dominujących działań, jak do tej pory, należy więc wsparcie instrumentalne, informacyjne i emocjonalne, a w przypadku problemów opiekuńczo-wychowawczych pedagogizacja.

W I połowie 2018 nie wypłacono świadczeń pieniężnych na ten cel. Żadna rodzina nie została też objęta wsparciem asystenta rodziny.

17. Opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech

Od 25 sierpnia 2017 roku MGOPS w Mroczy jest realizatorem zadań wynikających z ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi do lat 3.

Kwestie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 reguluje ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 603 ze zm.) oraz akty wykonawcze do tej ustawy.

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna.

Opieka nad dzieckiem może być sprawowana do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4 rok życia.

Na terenie Gminy Mrocza z uwagi na brak żłobków i klubów dziecięcych przedmiotowe zadanie nie jest realizowane.

18. SPIS TABEL

Tabela 1. Tabelaryczne zestawienie zatrudnienia.....	3
Tabela 2. Tabelaryczne zestawienie szkoleń.	4
Tabela 3. Tabelaryczne zestawienie wykonania budżetu.	5
Tabela 4. Tabelaryczne zestawienie budżetu według rozdziałów.....	5
Tabela 5. Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania.....	6
Tabela 6. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	8
Tabela 7. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	10
Tabela 8. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	10
Tabela 9. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	12
Tabela 10. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	14
Tabela 11. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	15
Tabela 12. Tabelaryczne zestawienie z realizacji zadań własnych gminy.	17
Tabela 13 Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	19
Tabela 14. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	20
Tabela 15. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	21
Tabela 16. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.	22
Tabela 17. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	23
Tabela 18. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.	26
Tabela 19. Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania.....	26
Tabela 20. Tabelaryczne zestawienie zadania.....	28
Tabela 21. Liczba złożonych wniosków.	34
Tabela 22. Liczba wydanych decyzji.	34
Tabela 23. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.	35
Tabela 24. Ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne.....	35
Tabela 25. Zestawienie należności.....	36

Tabela 26. Informacje statyczne.....	36
Tabela 27. Liczba złożonych wniosków.	37
Tabela 28. Liczba wydanych decyzji.	37
Tabela 29. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.	37
Tabela 30. Zestawienie należności.	37
Tabela 31. Liczba złożonych wniosków.	38
Tabela 32. Liczba wydanych decyzji.	38
Tabela 33. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.	39
Tabela 34. Tabelaryczne zestawienie należności dłużników.....	39
Tabela 35. Tabelaryczne zestawienie działań w postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych.	39
Tabela 36. Tabelaryczne zestawienie wykonania zadania.	40
Tabela 37. Liczba złożonych wniosków i decyzji.....	41
Tabela 38. Tabelaryczne zestawienie dodatków mieszkaniowych.	41
Tabela 39. Tabelaryczne zestawienie dodatków energetycznych.	43
Tabela 40. Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (wnioski, decyzje).....	43
Tabela 41. Tabelaryczne zestawienie liczby spraw (odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy).	43
Tabela 42. Dane statystyczne dot. realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny.....	45